

חסד ונדיבות

תארו לעצמכן בת, שמאוד נהנית לעזור לחברות הכיתה. בכל פעם שאחת הבנות חסרה, היא דואגת לעזור לה להשלים את החומר, ואם מישהי לא הבינה את הנלמד – היא מסבירה לה. נשמע נפלא, נכון? אבל, מה תגידו, אם אותה בת עושה את זה כדי להשוויץ בידיעותיה ולהראות את חוכמתה? האם זה נחשב לה לחסד?

אברהם אבינו, הצטיין במיוחד במידת החסד. הוא היה גומל חסדים בצורה מופלאה. אלא שגמילות חסדים יכולה לבוא משני מניעים:

- יש אדם הגומל חסד עם רעהו מתוך תחושת גדולה - הוא מרגיש עשיר וגדול, ומתוך הרגשה שהוא חשוב יותר מכולם הוא רוצה לעשות חסד על הסביבה. חסד כזה יכול גם להתפתח לכיוונים שליליים, מכיון שכל המטרה שלו היא להראות את העושר והגדולה. יותר מלעשות חסד עם הזולת.
- ויש גמילות חסד שבאה דווקא מצד ענווה - כשאדם רוצה לגמול חסד עם אחרים, כי הוא מרגיש שהם ראויים וחשובים יותר ממנו. חסד כזה שכולו התינה לשני אפילו על חשבון הצרכים האישיים.

איזה מסוגי החסד היה לאברהם אבינו?

חסדו של אברהם אבינו הגיע מענווה עצומה, כמו שאמר אברהם: "ואנוכי עפר ואפר". דווקא בגלל שהרגיש את עצמו קטן מכולם, והחשיב את הסביבה יותר ממה שהעריך את עצמו, לכן התנהג בחסד עם כל אחד ואחד. הוא נתן מכל מה שיש לו לזולתו, ולעצמו השאיר רק את מה שהיה חייב.

גם את צרכיו הרוחניים דחה למען הזולת: בפרשת וירא מספרת התורה על שלושת המלאכים שעברו בסביבתו של אברהם בזמן שדיבר עם הקב"ה, והוא לא היסס לעצור את גילוי השכינה כדי לקבל את פני אורחיו (ומזה למדו חז"ל שגדולה הכנסת אורחים יותר מהקבלת פני השכינה).

אברהם אבינו מלמד אותנו איך צריכה להראות התינה לשני, נתינה כזאת שהיא לגמרי בשביל הצרכים של האחר, בלי להתנשא עליו ובלי תנאים - נתינה אמיתית בכל מחיר...

גם בספר התניא (אגרת הקודש פרק לב), כתוב על המעלה של מצוות צדקה – כשהיא נעשית מבלי לחכות לתגמול. המעלה של עשיית חסד ללא תמורה כל כך גדולה, עד כדי כך שנאמר עליה "צדקתו עומדת לעד" – הכוונה, שהזכות של עשיית חסד ונתינת צדקה היא נצחית וקיימת לעולם.

אם כן, נתחדש היום במידת החסד והנדיבות נזכור שכל מה שיש לנו, גשמי ורוחני ניתן לנו כדי שנחלוק אותו עם אחרים, כי הכל שייך לקב"ה.

-ס'פ"כ-

הרבי ה'צמח צדק', התייתם מאמו הרבנית דבורה לאה בגיל צעיר וגדל אצל סבו, אדמו"ר הזקן. גם לאחר פטירת סבו זכה הרבי ה'צמח צדק' שסבו יתגלה אליו בחלום הלילה ויענה לו על שאלותיו בתורה. אך לפתע הפסיקו חלומות אלו. סביו כבר לא נגלה אליו יותר. שאלות רבות הצטברו אצל ה'צמח צדק', והוא הצטער מאוד שאינו זוכה עוד לראות את סבו שיענה על שאלותיו. בוקר אחד, בדרכו לבית הכנסת לתפילת שחרית, פגש ה'צמח צדק' יהודי פשוט וירא שמים בשם ר' מרדכי אליהו, שהיה בעל דוכן קטן בשוק. היהודי ביקש מה'צמח צדק' הלוואה קטנה של כמה רובלים כדי לקנות סחורה ולהרוויח מעט לפרנסתו. ענה לו ה'צמח צדק' בחיוב: 'אנא בוא לביתי לאחר התפילה ואתן לך את הסכום המבוקש'.

אבל שכשנכנס ה'צמח צדק' לבית הכנסת, הוא נזכר בדברי הגמרא: 'רבי אליעזר היה נותן פרוטה לעני, ורק לאחר מכן היה מתפלל'. הוא הבין שזו הייתה טעות לדחות את מתן ההלוואה עד לאחר התפילה ומיהר לביתו, הביא את סכום הכסף המבוקש וניגש לשוק לתת לר' מרדכי אליהו את ההלוואה. מיד כשחזר לבית הכנסת והתעטף בטלית ובתפילין, הוא ראה את סבו שנגלה אליו והאיר אליו פניו ואמר לו: 'יהודי המעניק הלוואה לחברו ללא כל עיכוב, והעושה טובה ליהודי באהבה כמצוות ואהבת לרעך כמוך - זוכה שכל שערי היכלי מעלה פתוחים בפניו'.

(מעובד מתוך אדמו"ר הרי"צ, אגרות קודש, חלק ד, עמוד תקכב)

-ז'א"ו ל' מנצ' -

אחד הפרטים החשובים במצוות הצדקה הוא לשים לב מה השני צריך, ולהעניק לו בהתאם לצרכיו ולא רק את מה שמתאים לי...

בוידאו הבא מסביר הרבי את פירוש המילה 'כמוך' בפסוק 'ואהבת לרעך כמוך', שפירושה, שעל האדם לדאוג לצרכי חברו כמו שדואג לצרכי עצמו, גם אם צרכי חברו הם הפוכים לגמרי מצרכיו שלו.

<https://ormenachem.net/wp-content/uploads/2022/12/ahavat-israel.mp4>

סיימת? קראו מהארכיון את המשנה שאכן...